

УДК 027.081:004.738.5](477)(045)

DOI: 10.36273/2076-9555.2023.3(320).35-42

Антоній Ржеуський,

кандидат наук із соціальних комунікацій,
докторант Національної академії керівних кадрів
культури і мистецтв,
e-mail: antonii.v.rzheuskyi@lpnu.ua
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8711-4163>

Наталія Кунанець,

докторка наук із соціальних комунікацій,
професорка кафедри інформаційних систем та мереж
Національного університету "Львівська політехніка",
e-mail: nek.lviv@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3007-2462>

Електронні інформаційні ресурси бібліотек класичних університетів України

Проведено дослідження вебсайтів наукових бібліотек класичних університетів України з метою визначення інформаційних ресурсів, які використовують в обслуговуванні читачів в умовах карантину та воєнного стану.

Дослідження дало змогу сформуванню переліку інформаційних ресурсів, репрезентованих на вебсайтах бібліотек: електронний каталог; електронний архів наукових праць співробітників університету (інституційний репозитарій); повнотекстові бази даних та ресурси, доступні на відкритих платформах; власні повнотекстові колекції; сторінка в соціальній мережі Facebook; сторінка в соціальній мережі Instagram; сторінка в соціальній мережі Twitter; Telegram-канал; YouTube-канал; нові надходження; віртуальні виставки; віртуальні екскурсії; дайджести; буктрейлери; аудіокнижки; лонгріди.

Здійснено порівняльний аналіз інформаційних ресурсів бібліотек класичних університетів України, за результатами якого визначено лідера з надання доступу до найширшого спектра інформаційних ресурсів. Ним виявилася бібліотека Сумського державного університету.

Ключові слова: електронні інформаційні ресурси; бібліотека; карантинні обмеження; воєнний стан; вебсайт; соцмережі

Постановка проблеми. Карантинні обмеження та воєнний стан стали чинниками, що спричинили переосмислення парадигми бібліотечно-інформаційного обслуговування. Різкі зміни в повсякденному житті вплинули на забезпечення інформаційних потреб користувачів бібліотек, зокрема підвищення попиту на електронні інформаційні ресурси. Актуальність статті полягає в дослідженні інформаційних ресурсів, які наукові бібліотеки класичних університетів України використовують в обслуговуванні читачів в умовах пандемії та воєнного стану.

Аналіз досліджень і публікацій. Електронним інформаційним ресурсам бібліотек присвячено низку публікацій. Зокрема, Н. Каліберда, О. Ясінська, О. Півнюк досліджували інформаційні потреби користувачів електронних ресурсів упродовж 2013—2016 рр., але на базі Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського [1]. У праці Л. Коновал [2] порушено питання реалізації інтегрованих електронних ресурсів, організації цифрових колекцій. З. Савченко розгля-

нула структуру, класифікацію та види електронних інформаційних ресурсів з метою формування електронних бібліотек [3]. Н. Левченко проаналізувала роль електронних інформаційних ресурсів у навчальному процесі на прикладі науково-технічної бібліотеки Національного університету харчових технологій [4]. Водночас комплексних досліджень, присвячених проблемі забезпечення електронними інформаційними ресурсами користувачів наукових бібліотек, зокрема класичних університетів України, виявлено не було.

Мета статті полягає в дослідженні вебсайтів наукових бібліотек класичних університетів України для виявлення інформаційних ресурсів, які використовують в обслуговуванні читачів під час пандемії та воєнного стану, і здійсненні їх порівняльного аналізу.

Виклад основного матеріалу дослідження. До бібліотек класичних університетів України належать: Наукова бібліотека Національного університету "Острозька академія"; Бібліотека Волинського національного університету імені Лесі

Українки; Наукова бібліотека Дніпровського національного університету імені О. Гончара; Наукова бібліотека Донецького національного університету імені Василя Стуса; Бібліотека Житомирського державного університету імені Івана Франка; Наукова бібліотека Ужгородського національного університету; Наукова бібліотека Національного університету "Києво-Могилянська академія"; Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка; Наукова бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Бібліотека Сумського державного університету; Наукова бібліотека Одеського національного університету імені І. І. Мечникова; Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна; Наукова бібліотека Хмельницького національного університету; Наукова бібліотека Запорізького національного університету; Наукова бібліотека Криворізького національного університету; Наукова бібліотека Чорноморського національного університету імені Петра Могили; Бібліотека Луганського національного університету імені Тараса Шевченка; Наукова бібліотека імені Михайла Максимовича Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького; Бібліотека Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка; Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;

Наукова бібліотека Херсонського державного університету; Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Для порівняльного аналізу було відібрано наукові бібліотеки, що надають віддалений доступ до найбільшої кількості інформаційних ресурсів. У табл. 1 наведено перелік інформаційних ресурсів, розміщених на вебсайтах наукових бібліотек класичних університетів України:

А — Наукова бібліотека Національного університету "Києво-Могилянська академія";

В — Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка;

С — Наукова бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Д — Бібліотека Сумського державного університету;

Е — Наукова бібліотека Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

Ф — Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна;

Г — Наукова бібліотека Хмельницького національного університету;

Н — Наукова бібліотека Запорізького національного університету;

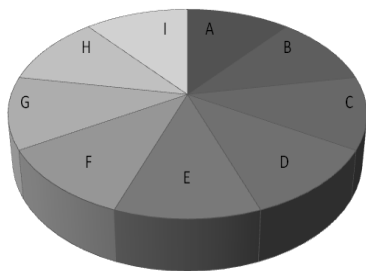
І — Наукова бібліотека Криворізького національного університету.

Таблиця 1

Перелік інформаційних ресурсів, виявлених на вебсайтах наукових бібліотек класичних університетів України

Інформаційні ресурси	А	В	С	Д	Е	Ф	Г	Н	І
Електронний каталог	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Електронний архів наукових праць співробітників університету (інституційний репозитарій)	+	+	+	+	+	+	+	—	+
Повнотекстові бази даних і ресурси, доступні на відкритих платформах	+	+	—	+	—	—	+	—	+
Власні повнотекстові колекції	+	—	+	+	+	+	+	+	—
Сторінка у Facebook	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Сторінка в Instagram	+	+	—	+	—	+	—	—	—
Сторінка у Twitter	—	—	—	—	—	+	—	+	—
Буктрейлери	—	—	—	—	—	—	—	—	+
Віртуальні виставки	—	—	+	—	+	+	+	—	—
Лонгріди	—	—	—	—	—	—	—	—	+
Telegram-канал	—	—	—	+	—	+	—	+	—
YouTube-канал	+	+	+	+	+	—	+	—	—
Віртуальні екскурсії	+	—	—	—	—	—	—	—	—
Дайджести	—	—	—	+	—	—	—	—	+
Нові надходження	—	+	+	+	—	—	—	+	+
Аудіокниги	—	—	—	+	—	—	—	—	—

Дослідження виявило, що всі зазначені книгозбірні надають віддалений доступ до електронного каталогу (діагр. 1).

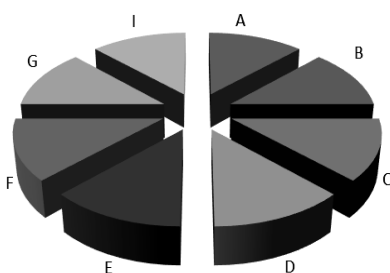

Діагр. 1. Надання бібліотеками віддаленого доступу до електронного каталогу

Слід зазначити, що в електронному каталозі Бібліотеки Сумського державного університету виокремлено рубрику "Аудіокниги", що містить понад 400 аудіозаписів.

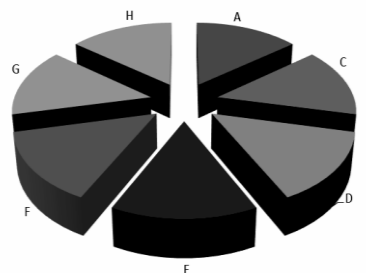
На вебсайті Наукової бібліотеки Львівського національного університету імені Івана Франка створено та розміщено відеоінструкції з користування електронним каталогом.

Щодо надання користувачам доступу до електронного архіву наукових праць співробітників університету (інституційний репозитарій), виявлено, що 8 бібліотек із 9 розмістили на вебсайті та підтримують такий інформаційний ресурс (діагр. 2).

Діагр. 2. Надання бібліотеками віддаленого доступу до інституційного репозитарію

Наукові бібліотеки класичних університетів створюють і підтримують повнотекстові колекції та бази даних власної генерації, наявні на їхніх вебсайтах у вільному доступі для зареєстрованих користувачів. Під час аналізу виявлено, що 7 із 9 книгозбірень пропонують читачам скористатися власними повнотекстовими колекціями (діагр. 3).

Діагр. 3. Бібліотеки класичних університетів України, на вебсайтах яких розміщено власні повнотекстові колекції

Зокрема, на вебсайті Наукової бібліотеки Національного університету "Києво-Могилянська академія" у вільному доступі розміщено Цифрову колекцію Національного університету "Києво-Могилянська академія", що складається з рідкісних документів із фондів наукової бібліотеки, архіву та музею НАУКМА.

Працівники книгозбірні розробили проект "Віртуальний музей Києво-Могилянської академії", що являє собою цифрову реконструкцію історико-культурного надбання навчального закладу. Користувачі також мають змогу здійснити 3D-тур музеєм [5].

Наукова бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника надає можливість скористатися періодичними виданнями, а саме: електронними періодичними виданнями вільного доступу й оцифрованими періодичними виданнями університету. Окрім цього, читачі можуть дистанційно працювати з інформаційним ресурсом "Електронна бібліотека повнотекстових видань". Зокрема, користувач вводить у вікно пошуку ключові слова й отримує перелік документів. Поряд із документом може міститися позначка "Відкритий доступ", яка свідчить про те, що можна ознайомитися з його повнотекстовою версією [6].

Бібліотека Сумського державного університету надає вільний доступ до таких інформаційних ресурсів:

- освітні ресурси Сумського державного університету (U mix — середовище змішаного навчання в Сумському державному університеті; "Екзаменаріум" — платформа відкритих навчальних онлайн-курсів, що містять навчальні програми з економіки, фінансів, менеджменту, маркетингу та права; OCW — відкритий електронний ресурс структурованих колекцій організаційних, навчально-методичних матеріалів дисциплін, які внесено до складу програм підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів, а також додаткових освітніх програм; "Дистанційне навчання в Сумському державному університеті" — платформа, на якій розміщено понад 1800 дисциплін із тестовими завданнями, тренажерами, інтерактивними демонстраціями та завданнями для самостійної роботи);

- періодичні видання, що видаються Сумським державним університетом (колекція періодичних видань у відкритому доступі, згрупованих за галузями знань);

- перелік ліцензійного програмного забезпечення для студентів і викладачів Сумського державного університету [7].

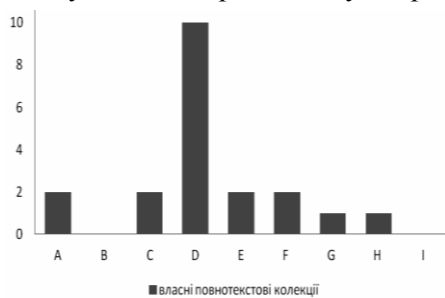
Наукова бібліотека Одеського національного університету імені І. І. Мечникова надає віддалений доступ до повнотекстової колекції періодичних видань навчального закладу та видань, що продовжуються; електронної бібліотеки рідкісних видань, у якій зібрано цифрові версії європейських і вітчизняних стародруків, рідкісних і цінних видань XIX—XX ст., у тому числі "Україніка" та краєзнавча література щодо Одеси й Північного Причорномор'я, періодики, а також картографічних матеріалів із власних фондів [8].

Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна надає віддалений повнотекстовий доступ до низки власних інформаційних ресурсів: eScriptorium — архів рідкісних видань і рукописів, що є корпоративним проектом, започаткованим книгозбірню; Karazin.Back2News — архів періодичних видань із фондів бібліотеки [9].

Наукова бібліотека Хмельницького національного університету пропонує скористатись електронною бібліотекою, що містить: оцифровані версії книг, журналів, методичних посібників; матеріалів конференцій; графічні елементи, відео- та аудіоматеріали.

Наукова бібліотека Запорізького національного університету також має електронну бібліотеку, що пропонує оцифровані версії книг, згруповані за тематичними розділами [10].

На діагр. 4 наведено результати кількісного порівняння власних повнотекстових колекцій, згенерованих науковими бібліотеками класичних університетів України, згідно з якими переважає бібліотека Сумського державного університету.

Діагр. 4. Кількісні показники повнотекстових колекцій бібліотек власної генерації

Окрім цього, наукові бібліотеки класичних університетів України акумулюють на своїх вебсайтах повнотекстові бази даних і ресурси, доступні на відкритих платформах. Під час дослідження виявлено, що на сайтах 5 із 9 книгозбірень створено окремі розділи з баз даних та інформаційних ресурсів, які мають рекомендаційний характер і спрямовані на підвищення ефективності та якості навчальної й наукової діяльності користувачів.

Зокрема, на вебсайті Наукової бібліотеки Національного університету "Кієво-Могилянська академія" розміщено перелік із понад 200 назв відкритих наукових електронних ресурсів.

На сайті Наукової бібліотеки Львівського національного університету імені Івана Франка у розділі "Рекомендовані ресурси" наведено список інформаційних ресурсів у вільному доступі: Welcome to Europeana. Polona — Biblioteka Narodowa; CRISPA: Strona główna; Podkarpacka Biblioteka Cyfrowa; Biblioteka Cyfrowa Uniwersytetu Wrocławskiego; Biblioteka Cyfrowa WBP; Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa — Biblioteka Jagiellońska Uniwersytetu Jagiellońskiego; Baltic Digital Library; Gallica; ANNO — AustriaN Newspapers Online; Project Gutenberg [11].

На сайті бібліотеки Сумського державного університету створено розділ "Тематичні ресурси", що складається з 9 підрозділів: "Джерела даних", "Гуманітарні науки", "Соціальні науки", "Політика. Право", "Математика. Наука про дані", "Природничі науки", "Медицинські науки", "Інженерія та технології", "Географія. Біографії. Історія". Підрозділи мають таку структуру: "Періодичні видання. Бази даних"; "Інтернет-ресурси"; "Відкриті навчальні матеріали", "Організації".

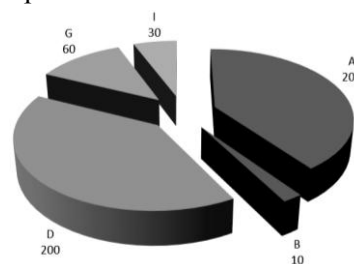
Варто зауважити, що періодичні видання, бази даних, інтернет-ресурси та навчальні матеріали підібрано відповідно до галузей знань, зазначених у підрозділах.

Загальна кількість баз даних та інформаційних ресурсів, доступних на відкритих платформах, становить майже 200 назв.

Працівники Наукової бібліотеки Хмельницького національного університету сформули розділ "Бази даних", де зібрано близько 60 назв іноземних баз даних відкритого доступу [12].

Бібліотека Криворізького національного університету пропонує скористатися 30 інформаційними ресурсами у відкритому доступі [13].

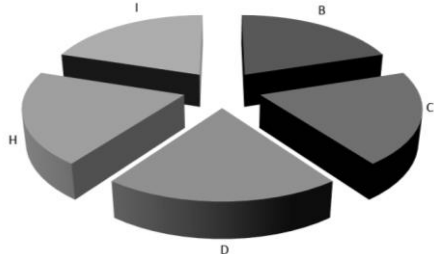
Показники розподілу повнотекстових баз даних та інформаційних ресурсів у відкритому доступі, акумульованих на вебсайтах наукових бібліотек класичних університетів України, подано на діагр. 5.

Діагр. 5. Показники розподілу повнотекстових баз даних та інформаційних ресурсів у відкритому доступі

Першість посідають Наукова бібліотека Національного університету "Києво-Могилянська академія" та Бібліотека Сумського державного університету.

Інформаційним ресурсом "Нові надходження" пропонують скористатися п'ять наукових бібліотек класичних університетів України (діагр. 6).

Діагр. 6. Бібліотеки, що інформують користувачів про нові надходження

Про нові надходження до Наукової бібліотеки Львівського національного університету імені Івана Франка користувачі можуть дізнатися на її сайті в рубриці "Нові надходження" та на сторінці в соцмережі Facebook.

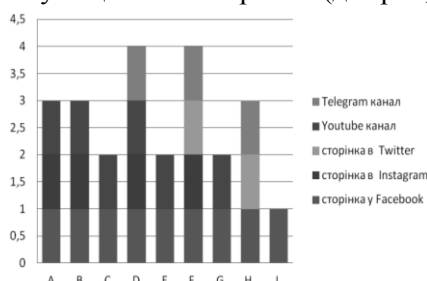
Працівники Наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника створюють віртуальні виставки нових надходжень.

На вебсайті Бібліотеки Сумського державного університету розміщено списки нових надходжень; користувачі також можуть підписатися на розсилку.

Інформацію щодо нових надходжень Наукової бібліотеки Запорізького національного університету розміщено в розділі "Нові надходження" на вебсайті установи.

На сайті Бібліотеки Криворізького національного університету також розміщено списки нових надходжень.

Наукові бібліотеки класичних університетів України широко представлені та ведуть активну діяльність у соціальних мережах (діагр. 7).

Діагр. 7. Використання соціальних мереж, месенджерів і відеохостингів науковими бібліотеками класичних університетів

Звернутися із запитаннями до Наукової бібліотеки Національного університету "Києво-Могилянська академія" можна через соцмережі

Facebook, Instagram, Twitter. Книгозбірня також підтримує YouTube-канал.

Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка здійснює інформаційне обслуговування користувачів за допомогою сучасних засобів електронної комунікації, як-от Facebook, Instagram, YouTube.

Наукова бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника підтримує сторінку в соціальній мережі Facebook та YouTube-канал.

Працівники Бібліотеки Сумського державного університету анонсують онлайн-заходи на вебсайті та на сторінках у соцмережах Facebook, Instagram, YouTube- та Telegram-каналах.

Наукова бібліотека Одеського національного університету імені І. І. Мечникова підтримує акаунт у соціальній мережі Facebook та YouTube-канал.

Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна для комунікації з користувачами та поширення новин використовує соціальні мережі Facebook, Instagram, Twitter і Telegram-канал.

Наукова бібліотека Хмельницького національного університету має акаунт у соціальній мережі Facebook та YouTube-канал.

Наукова бібліотека Запорізького національного університету підтримує офіційні сторінки у соцмережах Twitter, Facebook, а також Telegram-канал.

Бібліотека Криворізького національного університету зареєстрована лише в соціальній мережі Facebook.

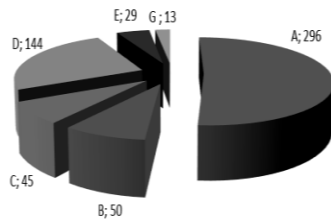
Як свідчить діагр. 7, лідерами з використання соціальних медіа є: Наукова бібліотека Національного університету "Києво-Могилянська академія", Бібліотека Сумського державного університету та Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Усі досліджені книгозбірні використовують соціальну мережу Facebook.

Другою за популярністю є платформа Instagram — нею послуговуються 4 бібліотеки. На третьому місці — соцмережа Twitter, яку обрали для спілкування 2 книгозбірні. Telegram-канал використовують 3 бібліотеки. YouTube-канал зареєстрували 6 книгозбірень (діагр. 8).

Під час аналізу виявлено, що найбільшу кількість відеоматеріалів на цьому ресурсі розмістила Наукова бібліотека Національного університету "Києво-Могилянська академія" — 296. Друге місце посідає YouTube-канал Бібліотеки Сумського державного університету, на якому розміщено 144 відеоматеріали (діагр. 9).

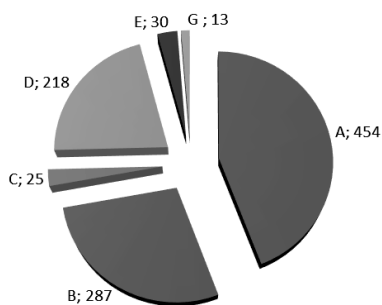

Діагр. 8. Показники розподілу соціальних медіаресурсів, які використовують бібліотеки

Діагр. 9. Показники розподілу відеоматеріалів, розміщених на YouTube-каналах бібліотек

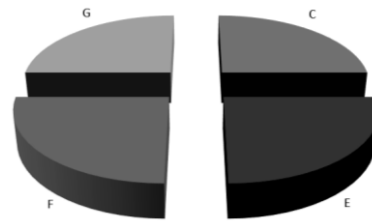
Водночас було з'ясовано кількість підписників на YouTube-каналах зазначених бібліотек. Як бачимо з діагр. 10, найбільше підписників на YouTube-каналі Наукової бібліотеки Національного університету "Києво-Могилянська академія" — 454. На другому місці — Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка — 287. І третє місце посідає YouTube-канал Бібліотеки Сумського державного університету — 218 підписників.

Діагр. 10. Показники розподілу підписників на YouTube-каналах бібліотек

Ще один інформаційний ресурс, який активно використовують книгозбірні, — віртуальні виставки: їх виявлено на вебсайтах 4 книгозбірень із 9 (діагр. 11).

Наукова бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника створює віртуальні виставки у PDF-форматі та за допомогою сервісу Calameo. Серед виявлених експозицій варто виокремити такі: "Очевидне — неймовірне: фізика і лірика", "Спогади про минуле: Журнали мод 40—50-х років XX ст.", "30 років Незалежності України: здобутки, втрати і стратегії майбутнього" та інші.

Діагр. 11. Бібліотеки, на вебсайтах яких наявні віртуальні виставки

Наукова бібліотека Одеського національного університету імені І. І. Мечникова розмістила на вебсайті низку віртуальних виставок у PDF-форматі, зокрема "Григорій Савич Сковорода — духовні орієнтири для сучасності: до 300-річчя з дня народження", "Власницькі ознаки на примірниках видань Г. С. Сковороди з фонду Наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І. І. Мечникова", "100 років з дня народження вченого-літературознавця Левченка Михайла Олександровича", "Одеса козацька" та інші.

Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна також створює віртуальні виставки у форматі PDF і розміщує на вебсайті. Серед них: "Міжнародний день рідної мови", "День пам'яті Героїв Небесної сотні", "До 250-річчя від дня народження Василя Назаровича Каразіна", "До 300-річчя від дня народження Григорія Сковороди", "28 жовтня 2022 — День визволення України", "Скарби української культури", "Віртуальна виставка до 450-річчя Йоганна Кеплера — видатного німецького астронома та математика" та інші.

Наукова бібліотека Хмельницького національного університету розмістила на вебсайті низку віртуальних виставок, які можна переглянути у браузері в інтерактивному режимі, зокрема: "Хмельницький національний університет: через минуле у майбутнє. До 55-річчя рідного вишу", "Українське вбрання — частка народної душі", "Славетні жінки України", "Видатні постаті України" та інші. Окремо створено рубрику "Виставки-презентації видань викладачів Хмельницького національного університету".

Варто зауважити, що під час дослідження на вебсайті бібліотеки Криворізького національного університету було виявлено дайджести, лонгриди та буктрейлери.

Висновки. Проведене дослідження дало змогу визначити перелік інформаційних ресурсів, наявних на вебсайтах бібліотек: електронний каталог; електронний архів наукових праць співробітників університету (інституційний репозитарій); повнотекстові бази даних і ресурси, доступні на від-

критих платформах; власні повнотекстові колекції; сторінки у Facebook, Instagram, Twitter, канали Telegram та YouTube; нові надходження; віртуальні виставки; віртуальні екскурсії; дайджести, буктрейлери, аудіокниги, лонгріди. Проведено порівняльний аналіз інформаційних ресурсів, результат якого дав змогу визначити книгозбірню-лідера. Нею виявилась бібліотека Сумського державного університету. Серед електронних інформаційних ресурсів, доступ до яких надає бібліотечна установа, наявні такі:

— електронний архів Сумського державного університету;

— освітні ресурси СумДУ (U mix — середовище змішаного навчання в Сумському державному університеті; "Екзаменаріум" — платформа відкритих навчальних онлайн-курсів, що містять навчальні програми з економіки, фінансів, менеджменту, маркетингу та права; ОСW — відкритий електронний ресурс структурованих колекцій організаційних, навчально-методичних матеріалів дисциплін, що занесені до складу програм підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів, а також додаткових освітніх програм; "Дистанційне навчання в СумДУ" — платформа, на якій розміщено понад 1800 дисциплін із тестовими завданнями, тренажерами, інтерактивними демонстраціями та завданнями для самостійної роботи);

— наукова періодика Сумського державного університету (колекція періодичних видань у відкритому доступі, згрупованих за галузями знань);

— перелік ліцензійного програмного забезпечення для студентів і викладачів Сумського державного університету;

— електронний каталог бібліотеки містить рубрику "Аудіокниги", що налічує понад 400 аудіо-записів.

Бібліотека Сумського державного університету інформує співробітників навчального закладу про новини, інновації, освітні та наукові ресурси з різних галузей за допомогою тематичних інформаційних дайджестів.

На вебсайті книгозбірні розміщено списки нових надходжень, користувачі мають змогу підписатися на розсилку. Також створено розділ "Тематичні ресурси", що складається з 9 підрозділів: "Джерела даних", "Гуманітарні науки", "Соціальні науки", "Політика. Право", "Математика. Наука про дані", "Природничі науки", "Медичні науки", "Інженерія та технології", "Географія. Біографії. Історія". Підрозділи мають таку структуру: "Періодичні видання. Бази даних"; "Інтернет-ресурси"; "Відкриті навчальні матеріали"; "Організації".

Періодичні видання, бази даних, інтернет-ресурси та навчальні матеріали підібрано відповідно до галузей знань, зазначених у підрозділах. Для викладачів університету розроблено широкий перелік сервісів та інструментів для дистанційної роботи.

Бібліотечні працівники анонсують проведення онлайн-заходів на вебсайті та в соціальних мережах Facebook, Instagram, Telegram- та YouTube-каналах.

Список посилань

1. *Каліберда Н., Ясінська О., Півнюк О.* Електронні інформаційні ресурси в системі бібліотечно-інформаційного обслуговування наукової бібліотеки. *Бібліотечний вісник.* 2016. № 6. С. 21—28.
2. *Коновал Л.* Електронні бібліотечно-інформаційні ресурси в сучасних наукових комунікаціях. *Бібліотечний вісник.* 2017. № 6. С. 48.
3. *Savchenko Z.* Formation and use of electronic information scientific and educational resources. *ITLT.* 2010. Vol. 18 (4). URL: <https://doi.org/10.33407/itlt.v18i4.316>.
4. *Левченко Н.* Електронні ресурси бібліотеки в інформаційному забезпеченні навчального процесу. *Вісник Книжкової палати.* 2018. № 10. С. 27—30.
5. *Наукова бібліотека Національного університету "Києво-Могилянська академія"* : вебсайт. URL: <https://library.ukma.edu.ua/>.
6. *Наукова бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника* : вебсайт. URL: <http://lib.pnu.edu.ua/>.
7. *Бібліотека Сумського державного університету* : вебсайт. URL: <https://library.sumdu.edu.ua/uk/>.
8. *Наукова бібліотека Одеського національного університету імені І. І. Мечникова* : вебсайт. URL: <http://lib.onu.edu.ua/>.
9. *Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна* : вебсайт. URL: <http://www-library.univer.kharkov.ua/ukr/>.
10. *Наукова бібліотека Запорізького національного університету* : вебсайт. URL: <http://library.zntu.edu.ua/>.
11. *Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка* : вебсайт. URL: <https://www.lnulibrary.lviv.ua/>.
12. *Наукова бібліотека Хмельницького національного університету* : вебсайт. URL: <http://library.khmnu.edu.ua/>.
13. *Бібліотека Криворізького національного університету* : вебсайт. URL: <http://lib.knu.edu.ua/>.

Antonii Rzheuskyi,
*PhD of Social Communications, Doctoral Student of the
 National Academy of Management of Culture and Arts*
Natalia Kunanets,
*Doctor of Social Communications, Professor of the
 Department of Information Systems and Networks
 Lviv Polytechnic National University*

Electronic information resources of libraries of classical universities of Ukraine

A research of websites of scientific libraries of classical universities of Ukraine was conducted. The purpose of the study is to determine the information resources that libraries provide to their users in quarantine and martial law conditions. The study made it possible to determine the list of information resources presented on library websites: electronic catalog, electronic archive of scientific works of university employees (institutional repository), full-text databases and resources available on open platforms, own full-text collections, page on the Facebook social network, page on the social network Instagram, page on the social network Twitter, Telegram channel, YouTube channel, new arrivals, virtual exhibitions, virtual tours, digests, book trailers, audio books, longreads. A comparative analysis of the information resources of the libraries of classical universities of Ukraine was carried out, which made it possible to determine the leader library in providing the largest list of information resources. It turned out to be the library of Sumy State University.

Keywords: *electronic information resources; library; quarantine restrictions; martial law; website; social networks*

References

1. Kaliberda N., Yasinska O. & Pivniuk O. (2016). Elektronni informatsiini resursy v systemi bibliotechno-informatsiinoho obsluhovuvannya naukovoï biblioteki. *Bibliotechnyi visnyk*, 6, pp. 21—28.
2. Konoval L. (2017). Elektronni bibliotechno-informatsiini resursy v suchasnykh naukovykh komunikatsiïakh. *Bibliotechnyi visnyk*, 6, pp. 48.
3. Savchenko Z. (2010). Formation and use of electronic information scientific and educational resources. *ITLT*, 18 (4). Available at: <https://doi.org/10.33407/itlt.v18i4.316>.
4. Levchenko N. (2018). Elektronni resursy biblioteki v informatsiinomu zabezpechenni navchalnoho protsesu. *Visnyk Knyzhkovoï palaty*, 10, pp. 27—30.
5. *Naukova biblioteka Natsionalnoho universytetu "Kyievo-Mohylianska akademiia" : vebсайт.* (2023). Available at: <https://library.ukma.edu.ua/>.
6. *Naukova biblioteka Prykarpatskoho natsionalnoho universytetu imeni Vasylia Stefanyka : vebсайт.* (2023). Available at: <http://lib.pnu.edu.ua/>.
7. *Biblioteka Sumskoho derzhavnogo universytetu : vebсайт.* (2023). Available at: <https://library.sumdu.edu.ua/uk/>.
8. *Naukova biblioteka Odeskoho natsionalnoho universytetu imeni I. I. Mechnykova : vebсайт.* (2023). Available at: <http://lib.onu.edu.ua/>.
9. *Tsentralna naukova biblioteka Kharkivskoho natsionalnoho universytetu im. V. N. Karazina : vebсайт.* (2023). Available at: <http://www-library.univer.kharkov.ua/ukr/>.
10. *Naukova biblioteka Zaporizkoho natsionalnoho universytetu : vebсайт.* (2023). Available at: <http://library.zntu.edu.ua/>.
11. *Naukova biblioteka Lvivskoho natsionalnoho universytetu imeni Ivana Franka : vebсайт.* Available at: <https://www.lnulibrary.lviv.ua/>.
12. *Naukova biblioteka Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu : vebсайт.* (2023). Available at: <http://library.khmnu.edu.ua/>.
13. *Biblioteka Kryvorizkoho natsionalnoho universytetu : vebсайт.* (2023). Available at: <http://lib.knu.edu.ua/>.

Надійшла до редакції 6 березня 2023 року

З АРХІВУ КНИЖКОВОЇ ПАЛАТИ УКРАЇНИ

УДК 050(477)"197":63](045)

DOI: 10.36273/2076-9555.2023.3(320).42-48

Лариса Дояр,
*кандидатка історичних наук, доцентка,
 завідувачка Державного архіву друку
 Книжкової палати України,
 e-mail: arkhiv@ukrbook.net
 ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0789-2462>*

Сільськогосподарська тематика як пріоритетний зміст друкованої періодики УРСР 1970-х років

Статтю підготовлено в межах реалізації наукового дослідження Книжкової палати України "Друковані видання України 1970-х рр.: тематичні та змістовні пріоритети". Розвідка продовжує авторські праці, присвячені вивченню вітчизняних книг і періодики. Використовуючи метод контент-аналізу, авторка